

Khung pháp lý mới cho ngành điện

Vision & Associates

Ngày: 21/04/2025

Sau gần 20 năm triển khai thi hành và qua 4 lần sửa đổi, thực tiễn thi hành pháp luật về điện lực cho thấy còn tồn tại một số vấn đề mà Luật Điện lực 2004 không giải quyết được.

Để tạo khuôn khổ pháp lý đồng bộ, khả thi cho hoạt động điện lực và đầu tư trong lĩnh vực điện, khắc phục các vướng mắc trong quá trình thực thi Luật Điện lực 2004, Luật Điện lực mới đã được thông qua, ngày 30/11/2024 và có hiệu lực thi hành từ ngày 01/02/2025 (“Luật Điện lực 2024”).

Những điểm nổi bật của Luật Điện lực 2024

Về tổng thể, Luật Điện lực 2024 quy định về quy hoạch phát triển điện lực, đầu tư xây dựng dự án điện lực; phát triển điện năng lượng tái tạo, điện năng lượng mới; giấy phép hoạt động điện lực; thị trường điện cạnh tranh, hoạt động mua bán điện; điều độ, vận hành hệ thống điện quốc gia; bảo vệ công trình điện lực và an toàn trong lĩnh vực điện lực; trách nhiệm, quyền, nghĩa vụ của cơ quan, tổ chức, cá nhân trong hoạt động điện lực và sử dụng điện; quản lý Nhà nước về điện lực.

Dưới đây là một số điểm mới nổi bật của Luật Điện lực 2024:

Stt	Điểm mới nổi bật	Diễn giải
1	Áp dụng cơ chế thị trường vào giá bán điện; cơ chế bán điện trực tiếp	Giá bán điện sẽ được thực hiện theo cơ chế thị trường có sự điều tiết giá của Nhà nước. Việc mua bán điện có thể thông qua hợp đồng mua bán điện trực tiếp (DPPA), hợp đồng kỳ hạn điện, hợp đồng quyền chọn mua điện hoặc bán điện, hợp đồng tương lai điện giữa các bên bán điện và bên mua điện. Giá điện trúng thầu sẽ là giá điện tối đa để bên mua điện đàm phán với nhà đầu tư trúng thầu.
2	Giảm dần, tiến tới xóa bỏ bù chéo giá bán lẻ điện giữa các nhóm khách hàng	Giá bán lẻ điện sẽ được thực hiện theo cơ cấu biểu giá hợp lý, giảm dần, tiến tới xóa bỏ bù chéo giá điện giữa các nhóm khách hàng không tham gia thị trường bán lẻ điện cạnh tranh khi chưa đủ điều kiện tham gia hoặc không lựa chọn tham gia mua bán điện trên thị trường bán lẻ điện cạnh tranh. Quyền tự quyết định giá mua điện, giá bán điện của các bên sẽ được đảm bảo trên cơ sở không vượt quá khung giá điện, cơ cấu biểu giá bán lẻ điện do Nhà nước quy định. Giá điện được bảo đảm thực hiện công khai, minh bạch, bình đẳng, không phân biệt đối xử giữa các đơn vị điện lực.
3	Ưu đãi về đầu tư, tài chính đối với nhà đầu tư (trong nước và nước ngoài) xây dựng nguồn điện, lưới điện, kinh doanh điện	Áp dụng các ưu đãi về đầu tư, tài chính và ưu đãi, hỗ trợ khác đối với các tổ chức, cá nhân trong nước và nước ngoài xây dựng nguồn điện, lưới điện, kinh doanh điện. Luật Điện lực 2024 nêu rõ, thu hút mọi thành phần kinh tế tham gia đầu tư xây dựng công trình nguồn điện, lưới điện theo quy hoạch phát triển điện lực, phương án phát triển mạng lưới cấp điện trong quy hoạch tỉnh, kế hoạch thực hiện quy hoạch phát triển điện lực, hoạt động phát điện, phân phối điện, bán buôn điện, bán lẻ điện; các thành phần kinh tế ngoài nhà nước được vận hành lưới điện do mình đầu tư xây dựng theo quy định của pháp luật.

Hanoi Office	Ho Chi Minh City Office
Add: Unit 308-310, Floor 3, Hanoi Towers 49 Hai Ba Trung St., Hoan Kiem Dist., Hanoi, Vietnam Tel: +84-24-3934 0629 Fax: +84-24-3934 0631 Email: vision@vision-associates.com	Add: Unit 905, Floor 9, CitiLight Tower 45 Vo Thi Sau St., District 1, HCMC, Vietnam Tel: +84-28-3823 6495 Fax: +84-28-3823 6496 Email: hcmvision@vision-associates.com

Website: <http://www.vision-associates.com>

Stt	Điểm mới nổi bật	Diễn giải
4	Khuyến khích đầu tư phát triển các dự án điện tái tạo, năng lượng mới	Khuyến khích đầu tư phát triển các dự án điện tái tạo, năng lượng mới, các nhà máy điện sử dụng nhiên liệu hóa thạch chuyển đổi sang các nguồn nhiên liệu phát thải thấp, lắp đặt các thiết bị, hệ thống thu giữ carbon để giảm phát thải ra môi trường; phát triển nhiệt điện than ở mức hợp lý theo hướng ưu tiên những tổ máy công suất lớn, hiệu suất cao, sử dụng công nghệ tiên tiến, hiện đại; bảo đảm tuân thủ pháp luật về bảo vệ môi trường.
5	Phát triển điện hạt nhân	Bổ sung chính sách phát triển điện hạt nhân, theo đó, quy hoạch phát triển điện hạt nhân sẽ gắn liền, đồng bộ, phù hợp với quy hoạch phát triển điện lực nói chung, và bảo đảm an toàn nhà máy điện hạt nhân theo quy định của Luật Năng lượng.

Các văn bản hướng dẫn thi hành

Để tạo khuôn khổ pháp lý đồng bộ, chỉ sau 1 thời gian rất ngắn ngay sau khi Luật Điện lực 2024 có hiệu lực, hàng loạt văn bản hướng dẫn thi hành Luật Điện lực 2024 đã được ban hành đồng bộ (điều mà trước đây phải mất rất nhiều thời gian mới đạt được):

Ở cấp nghị định:

Stt	Số hiệu văn bản	Trích yếu nội dung	Ngày ban hành	Ngày hiệu lực
1	Nghị định số 18/2025/NĐ-CP	Quy định chi tiết một số điều của Luật Điện lực liên quan đến hoạt động mua bán điện và tình huống bảo đảm cung cấp điện.	08/02/2025	08/02/2025
2	Nghị định số 56/2025/NĐ-CP	Quy định về quy hoạch phát triển điện lực, phương án phát triển mạng lưới cấp điện, đầu tư xây dựng dự án điện lực và đấu thầu lựa chọn nhà đầu tư dự án kinh doanh điện lực.	03/03/2025	03/03/2025
3	Nghị định số 57/2025/NĐ-CP	Quy định về cơ chế mua bán điện trực tiếp giữa đơn vị phát điện năng lượng tái tạo và khách hàng sử dụng điện lớn.	03/03/2025	03/03/2025
4	Nghị định số 58/2025/NĐ-CP	Quy định về phát triển điện năng lượng tái tạo, điện năng lượng mới.	03/03/2025	03/03/2025
5	Nghị định số 61/2025/NĐ-CP	Quy định về giấy phép hoạt động điện lực.	04/03/2025	04/03/2025
6	Nghị định số 62/2025/NĐ-CP	Quy định về bảo vệ công trình điện lực và an toàn trong lĩnh vực điện lực.	04/03/2025	04/03/2025
7	Nghị định số 72/2025/NĐ-CP	Quy định về cơ chế, thời gian điều chỉnh giá bán lẻ điện bình quân.	28/03/2025	28/03/2025

Ở cấp thông tư:

Stt	Số hiệu văn bản	Trích yếu nội dung	Ngày ban hành	Ngày hiệu lực
1	Thông tư số 02/2025/TT-BCT	Quy định về bảo vệ công trình điện lực và an toàn trong lĩnh vực điện lực.	01/02/2025	01/02/2025

Hanoi Office	Ho Chi Minh City Office
Add: Unit 308-310, Floor 3, Hanoi Towers 49 Hai Ba Trung St., Hoan Kiem Dist., Hanoi, Vietnam Tel: +84-24-3934 0629 Fax: +84-24-3934 0631 Email: vision@vision-associates.com	Add: Unit 905, Floor 9, CitiLight Tower 45 Vo Thi Sau St., District 1, HCMC, Vietnam Tel: +84-28-3823 6495 Fax: +84-28-3823 6496 Email: hcmvision@vision-associates.com

Website: <http://www.vision-associates.com>

Stt	Số hiệu văn bản	Trích yếu nội dung	Ngày ban hành	Ngày hiệu lực
2	Thông tư số 03/2025/TT-BCT	Quy định về hồ sơ, trình tự và thủ tục mua bán điện với nước ngoài.	01/02/2025	01/02/2025
3	Thông tư số 04/2025/TT-BCT	Quy định trình tự ngừng, giảm mức cung cấp điện.	01/02/2025	01/02/2025
4	Thông tư số 05/2025/TT-BCT	Quy định hệ thống truyền tải điện, phân phối điện và đo đếm điện năng.	01/02/2025	01/02/2025
5	Thông tư số 06/2025/TT-BCT	Quy định điều độ, vận hành, thao tác, xử lý sự cố, khởi động đen và khôi phục hệ thống điện quốc gia.	01/02/2025	01/02/2025
6	Thông tư số 07/2025/TT-BCT	Quy định về thực hiện quản lý nhu cầu điện.	01/02/2025	01/02/2025
7	Thông tư số 08/2025/TT-BCT	Quy định chi phí phát điện của nhà máy điện trong giai đoạn chưa tham gia thị trường điện cạnh tranh đối với một số loại hình nhà máy điện.	01/02/2025	01/02/2025
8	Thông tư số 09/2025/TT-BCT	Quy định hồ sơ, trình tự, thủ tục, phương pháp xác định, phê duyệt khung giá phát điện; quy định hồ sơ, trình tự, thủ tục xây dựng, phê duyệt khung giá nhập khẩu điện.	01/02/2025	01/02/2025
9	Thông tư số 10/2025/TT-BCT	Quy định về phương pháp xác định và nguyên tắc áp dụng biểu giá chi phí tránh được cho các nhà máy điện năng lượng tái tạo nhỏ; nội dung chính của hợp đồng mua bán điện.	01/02/2025	01/02/2025
10	Thông tư số 11/2025/TT-BCT	Quy định phương pháp xác định và trình tự, thủ tục phê duyệt giá dịch vụ phụ trợ hệ thống điện; nội dung chính của hợp đồng cung cấp dịch vụ phụ trợ hệ thống điện.	01/02/2025	01/02/2025
11	Thông tư số 12/2025/TT-BCT	Quy định phương pháp xác định giá dịch vụ phát điện; nguyên tắc tính giá điện để thực hiện dự án điện lực; nội dung chính của hợp đồng mua bán điện.	01/02/2025	01/02/2025
12	Thông tư số 13/2025/TT-BCT	Quy định xác định tiền điện thanh toán trong các trường hợp thiết bị đo đếm điện không chính xác, ngừng hoạt động hoặc bị mất.	01/02/2025	01/02/2025
13	Thông tư số 03/2025/TT-BTNMT	Quy định chi tiết phạm vi điều tra cơ bản về tài nguyên điện năng lượng tái tạo, điện năng lượng mới trên lãnh thổ Việt Nam.	20/02/2025	20/02/2025
14	Thông tư số 14/2025/TT-BCT	Quy định phương pháp lập, hồ sơ, trình tự, thủ tục phê duyệt giá dịch vụ truyền tải điện.	01/02/2025	01/02/2025
15	Thông tư số 15/2025/TT-BCT	Quy định phương pháp lập, hồ sơ, trình tự, thủ tục phê duyệt giá dịch vụ điều độ vận hành hệ thống điện và dịch vụ điều hành giao dịch thị trường điện lực.	01/02/2025	01/02/2025
16	Thông tư số 16/2025/TT-BCT	Quy định về vận hành thị trường bán buôn điện cạnh tranh.	01/02/2025	01/02/2025

Hanoi Office	Ho Chi Minh City Office
Add: Unit 308-310, Floor 3, Hanoi Towers 49 Hai Ba Trung St., Hoan Kiem Dist., Hanoi, Vietnam Tel: +84-24-3934 0629 Fax: +84-24-3934 0631 Email: vision@vision-associates.com	Add: Unit 905, Floor 9, CitiLight Tower 45 Vo Thi Sau St., District 1, HCMC, Vietnam Tel: +84-28-3823 6495 Fax: +84-28-3823 6496 Email: hcmvision@vision-associates.com

Website: <http://www.vision-associates.com>

Stt	Số hiệu văn bản	Trích yếu nội dung	Ngày ban hành	Ngày hiệu lực
17	Thông tư số 17/2025/TT-BCT	Quy định phương pháp lập và trình tự, thủ tục phê duyệt khung giá bán buôn điện; phương pháp xác định giá bán buôn điện; nội dung chính của hợp đồng bán buôn điện.	01/02/2025	01/02/2025

Điều chỉnh Quy hoạch điện VIII

Cùng với việc đồng bộ khuôn khổ pháp lý cho hoạt động điện lực, sau nhiều đề xuất sửa đổi và điều chỉnh, ngày 15/4/2025, Thủ tướng Chính phủ đã chính thức ban hành Quyết định số 768/QĐ-TTg phê duyệt điều chỉnh Quy hoạch phát triển điện lực quốc gia kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 (“Quy hoạch Điện VIII”), tạo cơ sở pháp lý cho việc đầu tư phát triển các dự án sản xuất điện và lưới điện tại Việt Nam.

Sản xuất và nhập khẩu điện

Theo Quy hoạch Điện VIII điều chỉnh, tổng sản lượng điện sản xuất và nhập khẩu dự kiến đạt 650- 624 tỷ kWh đến năm 2030, cao hơn so với năm 2024 từ 82-102%. Mục tiêu tăng trưởng sản lượng điện nhằm đảm bảo nguồn cung phục vụ cho mức tăng trưởng GDP bình quân 10% trong giai đoạn 2026-2030. Để đạt được mục tiêu này, mục tiêu tổng công suất điện đến năm 2030 dự kiến đạt 183-236 GW, tăng 122-187% so với năm 2024 và tăng 16-49% (+25-78 GW) so với Quy hoạch Điện VIII ban đầu.

Giai đoạn 2021-2030:

Stt	Quy hoạch Điện VIII điều chỉnh			Quy hoạch Điện VIII ban đầu	
	Cơ cấu	Công suất (MW)	Tỷ lệ (%)	Công suất (MW)	Tỷ lệ (%)
1	Điện gió trên bờ và gần bờ	26.066-38.029	14,2-16,1	21.880	14,5
2	Điện gió ngoài khơi	6.000-17.032	3,2-7,2	6.000	4,0
3	Điện mặt trời (gồm điện mặt trời tập trung và mái nhà, không bao gồm điện mặt trời mái nhà hiện hữu)	46.459-73.416	25,3-31,1	12.836	8,5
4	Điện sinh khối, điện sản xuất từ rác, điện địa nhiệt và năng lượng mới khác	3.009-4.881	1,6-2,06	2.270	1,5
5	Thủy điện	33.294-34.667	14,7-18,2	29.346	19,5
6	Điện hạt nhân	4.000-6.400	2,2-2,7		
7	Nguồn điện lưu trữ	12.400-22.300	6,8-9,4	2.700	1,8
	Thủy điện tích năng	2.400-6.000	1,3-2,5	2.400	1,6
	Pin lưu trữ	10.000-16.300	5,5-6,9	300	0,2
8	Điện đồng phát (sử dụng nhiệt dư, khí lò cao, v.v.)			2.700	1,8
9	Nhiệt điện			67.457	44,8
	Nhiệt điện than	31.055	13,1-16,9	30.127	20,0
	Nhiệt điện khí trong nước	10.861-14.930	5,9-6,3	14.930	9,9
	Nhiệt điện LNG	22.524	9,5-12,3	22.400	14,9
10	Nguồn điện linh hoạt (nhiệt điện sử dụng LNG, dầu, hydro)	2.000-3.000	1,1-1,3	300	0,2
11	Nhập khẩu điện (từ Lào, Trung Quốc)	9.360-12.100	4,0-5,1	5.000	3,3
	Tổng công suất	183.291-236.363	100,0	150.489	100,0

Hanoi Office	Ho Chi Minh City Office
Add: Unit 308-310, Floor 3, Hanoi Towers 49 Hai Ba Trung St., Hoan Kiem Dist., Hanoi, Vietnam Tel: +84-24-3934 0629 Fax: +84-24-3934 0631 Email: vision@vision-associates.com	Add: Unit 905, Floor 9, CitiLight Tower 45 Vo Thi Sau St., District 1, HCMC, Vietnam Tel: +84-28-3823 6495 Fax: +84-28-3823 6496 Email: hcmvision@vision-associates.com
Website: http://www.vision-associates.com	

Giai đoạn đến 2031-2050:

Stt	Quy hoạch Điện VIII điều chỉnh			Quy hoạch Điện VIII ban đầu	
	Cơ cấu	Công suất (MW)	Tỷ lệ (%)	Công suất (MW)	Tỷ lệ (%)
1	Điện gió trên bờ và gần bờ	84.696-91.400	10,9	60.050-77.050	12,2-13,4
2	Điện gió ngoài khơi	113.503-139.097	14,7-16,6	70.000-91.500	14,3-16
3	Điện mặt trời (gồm điện mặt trời tập trung và mái nhà)	293.088-295.646	35,3-37,8	168.594-189.294	33,0-34,4
4	Điện sinh khối, điện sản xuất từ rác, điện địa nhiệt và năng lượng mới khác	7.077-9.561	0,9-1,14	6.015	1,0-1,2
5	Thủy điện	40.624	4,8-5,2	36.016	6,3-7,3
6	Điện hạt nhân	10.500-14.000	1,4-1,7		
7	Nguồn điện lưu trữ	116.674-117.447	14-15	30.650-45.550	6,2-7,9
	Thủy điện tích năng	20.691-21.327	2,5-2,6		
	Pin lưu trữ	95.983-96.120	11,5-12,4		
8	Điện đồng phát (sử dụng nhiệt dư, khí lò cao, v.v.)			4.500	0,8-0,9
9	Nhiệt điện	69.391-80.445	8,4-10,0	61.462-77.262	11,2-15,0
	Nhiệt điện than	0	0	0	0
	Nhiệt điện sử dụng sinh khối và amoniac	25.798	3,1-3,3	25.632-32.432	4,5-6,6
	Nhiệt điện khí trong nước và chuyển sử dụng LNG	7.900	0,9-1,0	7.900	1,4-1,6
	Nhiệt điện khí trong nước chuyển sử dụng hydro	7.030	0,8-0,9	7.030	1,2-1,4
	Nhiệt điện LNG đốt kèm hydro	18.200-26.123	2,3-3,1	4.500-9.000	0,8-1,8
	Nhiệt điện LNG chuyển sử dụng hydro	8.576-11.325	1,1-1,4	16.400-20.900	3,3-3,6
	Nhiệt điện khí LNG CCS	1.887-2.269	0,2-0,3		
10	Nguồn điện linh hoạt (nhiệt điện sử dụng LNG, dầu, hydro)	21.333-38.641	2,8-4,6	30.900-46.200	6,3-8,1
11	Nhập khẩu điện (từ Lào, Trung Quốc)	14.688	1,8-1,9	11.042	1,9-2,3
	Tổng công suất	774.503-838.681	100,0	490.529-573.129	100,0

Trạm biến áp và lưới điện

Ngoài sản xuất và nhập khẩu điện, hệ thống trạm biến áp và lưới điện cũng cần được chú trọng đầu tư để đảm bảo năng lực truyền tải điện.

Stt	Hạng mục	Các giai đoạn		
		2026 - 2030	2031 - 2035	2036 - 2050
1	Xây mới trạm biến áp 500kV	102.900 MVA	73.800 MVA	72.900 MVA
2	Cải tạo trạm biến áp 500kV	23.250 MVA	36.600 MVA	102.600 MVA
3	Xây mới trạm biến áp 220kV	105.565 MVA	44.500 MVA	81.875 MVA
4	Cải tạo trạm biến áp 220kV	17.509 MVA	34.625 MVA	103.125 MVA
5	Xây mới đường dây 500 kV	12.944 km	7.480 km	7.846 km
6	Cải tạo đường dây 500 kV	1.404 km	650 km	750 km

Hanoi Office	Ho Chi Minh City Office
Add: Unit 308-310, Floor 3, Hanoi Towers 49 Hai Ba Trung St., Hoan Kiem Dist., Hanoi, Vietnam Tel: +84-24-3934 0629 Fax: +84-24-3934 0631 Email: vision@vision-associates.com	Add: Unit 905, Floor 9, CitiLight Tower 45 Vo Thi Sau St., District 1, HCMC, Vietnam Tel: +84-28-3823 6495 Fax: +84-28-3823 6496 Email: hcmvision@vision-associates.com
Website: http://www.vision-associates.com	

Stt	Hạng mục	Các giai đoạn		
		2026 - 2030	2031 - 2035	2036 - 2050
7	Xây mới đường dây 220 kV	15.307 km	4.296 km	5.370 km
8	Cải tạo đường dây 220 kV	5.483 km	624 km	830 km

Nhu cầu vốn đầu tư

Để đạt được các mục tiêu trên về phát điện và truyền tải điện, Việt Nam cần huy động nguồn vốn rất lớn vào đầu tư nguồn điện và lưới điện.

Stt	Hạng mục	Các giai đoạn		
		2026 - 2030	2031 - 2035	2036 - 2050
1	Đầu tư cho nguồn điện	118,2 tỷ USD	114,1 tỷ USD	541,2 tỷ USD
2	Đầu tư cho lưới điện	18,1 tỷ USD	15,9 tỷ USD	27,9 tỷ USD
	Tổng vốn đầu tư	136,3 tỷ USD	130,0 tỷ USD	569,1 tỷ USD

Do nguồn lực đầu tư công có hạn, khu vực tư nhân (bao gồm cả đầu tư nước ngoài) được kỳ vọng sẽ đóng vai trò chủ chốt trong việc đầu tư vào các dự án sản xuất điện trong các giai đoạn sắp tới.

Hanoi Office	Ho Chi Minh City Office
Add: Unit 308-310, Floor 3, Hanoi Towers 49 Hai Ba Trung St., Hoan Kiem Dist., Hanoi, Vietnam Tel: +84-24-3934 0629 Fax: +84-24-3934 0631 Email: vision@vision-associates.com	Add: Unit 905, Floor 9, CitiLight Tower 45 Vo Thi Sau St., District 1, HCMC, Vietnam Tel: +84-28-3823 6495 Fax: +84-28-3823 6496 Email: hcmvision@vision-associates.com
Website: http://www.vision-associates.com	